

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenfeld & Emerio Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelk.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Julius
Leopold (VII. Ernschék-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Publi-
cări mai dese după tarifară
și învoială. — **RECLAME** pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXVII.

"GAZETA" iese în de-a-ure d.
Abonamente pentru Austro-Ungari:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nu colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Ou dăsul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 247.

Brașov, Duminică 7 (20) Noemvrie.

1904.

Din cauza sfintei sărbători de Iuni, diarul nu va apărea până Marți seara.

Amânarea dietei.

Din momentul când contele Tisza a venit cu planul de a-și reînnoi motiunea sa din Martie a. c. ce avea de scop să ajungă pe cale piezișă la forța revizuire a regulamentului camerei, s'a vădit că de astă-dată e hotărât să întrebuinteze ori-ce mijloc pentru a sugruma obstrucțiunea și a asigura pozițiunea actualului guvern. Această pozițiune ajunsese acum a nu fi amenințată într-atât de jos din partea malcontentilor și opoziționalilor maghiari, cât mai mult de sus din partea cercurilor normative, față cu cari contele Tisza a trebuit să ia un angajament fix, mai ales în ce privește revizuirea legii militare, impusă monarhiei noastre de împrejurările exterioare.

Las' că și budgetul și pactul economic reclamă o urgentă rezolvare de către dietă. Dér cea mai capitală chestiune rămâne aceea a armatei, care până aci n'a înaintat în rezolvarea ei nici măcar cu un pas, ba față cu Ungaria a dat chiar înderēt prin cumosecele concesiuni militare făcute pe contul unității armatei, nu de bune voie, ci de sila stării parlamentare desolate, creată prin agitațiunile obstrucționistilor maghiari.

Nu mai înainte cu câte-va zile s'a făcut pe acest teren o nouă concesiune în ce privește armamentul honvețimei cu scop ca să i-se ajute contelui Tisza de a ajunge mai ușor la ținta sa, care este de a face pentru viitor cu neputință obstrucțiunea în cameră.

Ei bine, Tisza și-a înțeles rolul și nu se poate nega, că în cele din urmă a desfășurat totă energia spre a-și împlini angajamentele luate față cu corōna. De când s'a intrunit dieta în tōmnă, Tisza a înaintat cu pași repeși spre realizarea țintei sale și, după-ce a făcut mai multe încercări zădărnice pentru a dobândi și conlucrarea opoziției în scopul revizuirii regulamentului, a venit cu motiunea lui Daniel, apoi cu propunerea de a se introduce ședințe paralele ale camerei și în fine a eșit cu tromful în ședința de aseră și, în mijlocul unui sgomot infernal și a unei iritațiuni ne mai vădute, care a degenerat în bătăi, a forțat votarea motiunii Daniel și în urmă a prezentat camerei revoluționare rescriptul regesc de amânare.

Sortii au căzut așa-dér. De-a-cum, decât furtuna ce va urma votului forțat de eri nu va mătura pe contele Tisza de pe fotoliul ministerial, se va pute dice: absolutismul parlamentar ungar nu a fost, ci va fi.

Apponyi, Kossuth, Zichy, Szederkényi și cum îi mai chemă pe șefii opoziționalii maghiari, după-ce s'a depărtat Tisza cu oștea partizanilor săi din cameră în urma amânării, au ridicat degetele dreptei și

au depus jurământ, că nu se vor da, ci vor lupta până la extrem pentru cauza lor sfântă națională, așa cum ei o înțeleg și o vreau.

Ce va urma de aici nu se scie. Dacă nu se va întâmpla ceva cu totul extraordinar, credem că după amânarea dietei va urma disolvarea ei.

Propunerea lui Roosevelt, președintele Statelor-Unite referitor la o a doua conferință de pace la Huaga a fost primită de guvernul austro-ungar. Ambasadorul american din Viena, Storer, a înscințat telegrafic pe guvernul său despre acesta. Se așteptă, că și celelalte state se vor declara în curēnd și după-ce vor sosi răspunsurile, se vor începe tratativele cu privire la completarea programului.

Incidentul de la Hull. După cum se telegrafiază din Londra, mai mulți martori ascultați de comisiunea investigătoare în ziua de 17 Noemvrie au depus, că în seara fatală nu numai amiralul rus, dér chiar și pescarii englezi au crezut în adevăr că în fotilă manevrau nisce torpilor. Mai departe după atac, pe la orele 4 dimineța a fost vădit un vapor mare la distanță de o milă de la vasul de pescari „Robin”. Subofiterul prim al vaporului de pescari „Gull” a depus că în timpul canonadei Rușilor a zărit un obiect negru apropiându-se. Era un vapor cu luminile stinse. Eu eram în firma credință că e un torpilor și numai după-ce s'a apropiat mai tare am vădit că era vaporul misiunii creștine. La întrebarea procuratorului rusesc, decât este sigur că era vaporul misiunii creștine, martorul a răspuns că nu este sigur. Inginerul Smirke de pe „Gull” declară că a auzit dicēnd pe căpitan: „Uite un torpilor”.

Din ce în ce iese mai mult la ivelă că flota rusescă a procedat fiind de bună credință și n'a avut intențiuni ostile față cu supușii Britaniei.

Din dieta ungară

Ședința de la 17 Noemvrie.

În dietă se urmăzează tot cu mai multă înverșunare, am pute dice cu foc și cu patimă ne mai pomenită, încērarea între guvern și opoziție. Ministrul președinte Tisza e firm decis a-și duce la sfârșit planul de revizuire a regulamentului, spre care scop el întrebuintează toate mijlocele posibile. Acum face încercări cu introducerea sistemului de ședințe paralele. Asupra acestei propuneri a contelui Tisza s'a și votat deja, fără discuție, majoritatea primind'o cu mare gălăgie și alaii.

Să vedem însă ce s'a petrecut în ședința de Joi 17 Nov.:

La ordinea zilei fiind propunerea lui Tisza privitoare la revizuirea regulamentului, deputatul I. Hock a declarat în numele „noului partid” (Banffy), că un regulament de cameră, care s'ar primi pe baza motiunii Daniel, fie ad hoc, fie definitiv, nu-l va considera de valabil și nu i-se va supune.

Francisc Kossuth, în numele partidului său și în aplausele opoziției, declară că va considera de ilegal un astfel de regulament. A rugat apoi pe Tisza să caute o modalitate prin care să se evite o astfel de situațiune: să renunțe adică la ideea revizuirii.

Ministrul președinte Tisza luând imediat cuvēntul a dis, că numai din stimă față de Kossuth vorbește din nou în cestiunea acesta. El învinesce opoziția, că a trecut pe terenul obstrucțiunii tehnice și că fură vremea; regulamentul camerei nu s'a adus pentru apărarea minorității, ci pentru apărarea „națiunii”. E în interesul „națiunii”, ca dieta să lucreze în ordine și să nu fie pironită pe loc de o fracțiune, care eventual stă în serviciul unor interese străine; nu va renunța la revizuirea regulamentului, fiind-că nu e permis, ca țera să se lăsată a căde în prăpastie.

Adresându-se apoi către opoziție, dice: D-văstră creați mereu calex-uri. Dér n'a fost ore silit guvernul în stare de calex să vaterne principiile fundamentale ale constituțiunii, numai ca să împiedece o nimicire totală? Dacă extrema necesitate justifică o astfel de atingere a constituției, cu cât mai justificată e ignorarea unor dispozițiuni din regulament? Da, eu spun franc, că pentru a pute menține principiile fundamentale ale constituției, un moment măcar nu vom șovăi a jertfi una sau alta din dispozițiunile laterale ale regulamentului.

Tisza urmând, se provocă la forța morală a „națiunii”, care va înfrânge pe aceia, cari nu vor să se plece.

Un mare sgomot isbuoni atunci pe băncile opoziției. Contele Tisza aruncându-și privirea fulgerătoare spre galerie, dise:

— Regret, că pe galerie nu se află acum națiunea întregă, ca să vă vadă purtarea. Apoi încheie dicēnd: „Dacă bunul Dumnezeu nu vrē peirea acestei națiuni, victoria numai a noastră pōte să fie”.

Discursul lui Tisza a pus în mare mișcare drēpta liberală. Ea însenă o mare manifestație pentru Tisza cu „eljenuri” formidabile, cari ținură mai multe minute neocentit.

Președintele a acordat o pauză de câteva minute și garda tiszaiștă eși în masă pe coridore, continuând ovațiunile. Independenții ascultară un timp în liniște, apoi isbuconră în puternice strigări de „Abzug Tisza!” și cântară în cor: „Kossuth Lajos azul iezel”.

După redeschiderea ședinței, Vazsonyi (democrat) a ținut un discurs mai lung în care a vorbit și despre lărgirea dreptul electoral.

Cătră finea ședinței președintele a anunțat, că pe baza §-lui 203 din regulament, ministrul președinte Tisza a prezentat o motiune privitoare la introducerea de ședințe paralele. (Asupra acestei propuneri s'a votat în ședința de eri.)

Ședința de la 18 Noemvrie.

S'a deschis la orele 10 a. m. Koșutistul Justh Gyula a atacat violent pe Tisza pe tema revizuirii.

Contele Tisza i-a răspuns îndată declarând, că cel care după modificarea regulamentului nu se va supune acestuia, are să fie considerat de rēsvrățitor în contra ordinii legale.

A luat apoi cuvēntul contele Apponyi, ca să protesteze în contra introducerii ședințelor paralele. — Rakovszky a declarat, că va desvélir pe Tisza, și a început să facă desvéliri, spunēnd despre ministrul președinte fel de fel de lucruri.

Un mare sgomot se produce. Mulți din opoziție săriră de pe bănci și preferară la adresa lui Tisza tot felul de batjocuri.

Contele Tisza ridicându-se spune, că nu va reflecta la palavrele debitate de nisce strohmani.

Acum se ridică Mezössy Bela și prezentă un manifest al opoziției coaliste, în care se protestează în contra introducerii de ședințe paralele.

S'a făcut apoi votare asupra propuneri contelui Tisza, ca de eri (Vineri) începēnd să se țină câte două ședințe, una

de la 10—2, alta de la 4—9 ore seara. Votarea s'a făcut prin ridicare. Propunerea a fost primită cu mare majoritate.

După amiazi la orele 4 ședința s'a continuat, la ordinea zilei fiind propunerea de revizuire. La începutul ședinței, opoziția a înscenat o mare manifestație contra lui Tisza și a guvernului. Președintele Perczel i-s'au strigat fel de fel de insulte.

În mijlocul unei învălmășeli generale, opoziția a cerut ședința secretă. Ea s'a ținut și koșutistul Benedek și-a spus gravaminele lui despre atingerea regulamentului.

Deschiderea „Reichsrath“-ului.

Reichsrath-ul austriac a fost deschis alaltă-eri. La ședința au participat toți miniștri. Ministrul-președinte Koerber fu primit cu înjurături și strigări de „Pfui”, „abzug” de către deputații partidului german.

S'au prezentat mai multe proiecte de lege între cari și proiectul de budget pe 1905.

A luat apoi cuvēntul ministrul președinte Koerber. Vorbind despre situația politică generală, s'a ocupat pe larg cu cestiunea naționalităților, între continuele protestări ale pangermanilor. Declară, că guvernul nu vrē să facă favoruri nici unei naționalități. Raporturile interne ale Austriei sunt de așa natură, încât nu putem fi cruțați de rivalisări, eu cred însă, că luptele acestea trebuie reduse pe teren legal și între limitele legalității.

Trece apoi la afacerea facultății de drept italiene din Innsbruck și face istoricul acestei facultăți. Vorbește apoi despre evenimentele de la 3 Noemvrie din Innsbruck și declară, că legea va pedepsi pe cei vinovați. (Contrațiceri sgomotose și mare sgomot pe băncile pangermanilor. Stein și Malik strigă: Criminalii principali umblă liberi. D-văstră sunteți criminalul principal! Iro: Du-te la Triest, și te bate acolo cu Slovenii).

Wolff: Ce gândesci? Vrēi să repeți scena din salonul d-tale?

Koerber: Nu primesc lecții de la dumniata.

Wolff: Nu-mi poți impune; o să te învăț, cum trebuie să vorbești cu deputații.

Koerber: Să nu cutezi să-mi vii aprōpe... Continuând spune, că trebuie să se încheie cât mai curēnd convenția vamală cu Ungaria. Dacă vor înceta legăturile esistente, se va primejdui monarhia. Încheie apelând la deputați, să lucreze în vederea binelui public.

Dr. Erler cerēnd cuvēntul vorbește despre evenimentele de la Innsbruck. Critică procederea locțiitorului și a miliției și acuză pe studenții italieni și pe guvern. Impută ministrului de culte, că nu și-a ținut promisiunea de a duce în alt loc facultatea italiană din Innsbruck.

El însă n'a procedat independent, ci ca călăul lui Koerber. De pe fotoliurile ministeriale, dice, se răspândesc miasme pestilențiale. Să se curețe aerul de aceste miasme, și atunci parlamentul va fi érași sănētos.

Koerber vorbește din nou despre turburările din Innsbruck. Pangermanii îl atacă cu mare violență. Stein și Malik îi strigă lui Koerber: Ucigaș! — Koerber continuând declară, că guvernul nu pōte fi învinuit de răspundere.

Declarația lui Koerber provacă un sgomot infernal. Ei strigă furioși: Minciuni! minciuni! Sgomotul infernal durează minute întregi. Sediința a fost închisă în mijlocul celei mai mari iritațiuni.

„Românii din Ardeal.“

Sub titlul de mai sus se pot vedea zilnic articole prin diarele maghiare, scrise în cea mai mare parte de nisce scribi beciznici, cari habar n'au de ceea-ce scriu. Nici unul nu cunoșce limba, istoria, obiceiurile, aspirațiile, cultura noastră. Este suficient că pôte să îndruga câte-va frase unguresci în cari să înjure, batjocurească, insinueze, suspitioneze etc. pe Români și deja numele lui e slăvit printre Maghiari, ca a unui erou, care a contribuit la „salvarea patriei“, și în cele mai multe casuri individul face carieră.

În timpul din urmă vedem zilnic articole de soiul celor schițate mai sus în „M. Szó“, la care se scie că colaborază jidovașul ce se încercase să ne fericescă mai anul trecut cu socialismul scriind la flăuca „Adevărul“, care de atunci a perit de inaniție. Acum caută să se fericescă pe sine debitând tot felul de îmbălăciuni injurioase la adresa Românilor. Acest jidovaș scie, ce e drept, românește căci din nenorocire și-a dobândit instrucția la un gimnasiu românesc, fi lipsesc însă buna credință și ea jidov ce este, suferă de un cusur ereditar, care îl lipsesc a priori de facultatea de a pute contribui la soluțiunea vr'unui diferend între popore. Suficiența trufașă și sarcasmul semitic nu sunt elemente proprii pentru a rezolvi chestiuni mari. Cu atât mai deplorabilă trebuie să fie prostrația intelectuală și morală a cetăților unei țări maghiare, cari se lasă instruiți în chestiuni vitale de nisce imberbi halucinanți. Mai deunăți jupânul, care de altminteră are precauțiunea a se înveli în mantaua anonimității, se avântase până la tractarea chestiunii reformei studiilor teologice în seminarele române gror... Auți nerușinare!...

Rar avem privilegiul să vedem tratată chestiunea naționalităților cu serioșitate, ce o comportă. Așa am vădut înainte de asta cu câteva luni pe bătrânul Mocsary ridicându-și glasul. Adevărat, că „Egyetértés“ la ospitalitatea căruia a apelat Mocsary, s'a grăbit să decline „complicitatea“, dér cu toate acestea articolele înțeleptului bărbat n'au pierdut nimic din importanța lor.

Am tradus acele articole și le-am comentat. Presa maghiară însă a observat „conjurațiunea silențioasă“. Nici un diar n'a bleștit o iotă măcar. Ba, să fim drepti, s'a aflat totuși un diar în Clușiu, diarul „Ellenzék“, destul de șovinist de altminteră în viața-i de toate zilele. Într'o di de

sărbătoare însă și-a călcat pe inimă și a acordat un mic spațiu tinerului scriitor Gyárfás Elemér, care a relevat importanța articolelor lui Mocsary.

D-l Gyárfás este Ungur ardelean, cunoșce limba românească și se scie ridică la o înălțime obiectivă în aprecierea chestiunii de naționalitate. Are cunoșcinte frumoșe și condei ușor și multă bunăvoință. Până acuma a scris în „Alkotmány“ mai anul trecut un articol, care a provocat ore-care senzație prin obiectivitatea sa, a scris mai departe o broșură despre situația Evreilor din România, ér acum cetim sub titlul de mai sus tot din condeiul lui un articol într'un număr recent din diarul „E-k“. Fiind acest articol scris în ton obiectiv, merită să reproducem din el unele pasaje.

D-l Gyárfás critică publicațiile și articolele, ce apar în presa maghiară despre Români, ca pe unele care neintemeiându-se pe cunoștință pozitivă istorică, nu pot contribui la rezolvirea chestiunii. Apoi continuă:

„Românii ocupă actualmente după Maghiari locul cel mai de frunte între populațiunile patriei noastre. Trei milioane de oameni, cu limbă unitară, caracter de rasă, obiceiuri, moravuri unitare, puși sub îngrijirea iubitoare a bisericilor naționale, hălăduind sub influența unor idei istorice unitare și urmărind aceleași scopuri politice! Am dis prea puțin, când susținem că elementul român în patria noastră este un factor de care trebuie să ținem cont.

„Cu tendințele acestea și cu conștiința acésta de rasă, poporul român nu se potrivește în cadrele unui stat maghiar național. De aici însă nu urmază, că trebuie să renunțăm la ideea statului maghiar național. (Ba tocmai asta urmază! — Trad.) Dăcă am renunța, am tăgădui dreptul de existență al rassei maghiare. Pe de altă parte însă nici aceea nu urmază să proclamăm războiul de exterminare față cu poporul român și că unica cheie a situației ar fi nimicirea, subjugarea poporului român!

„Violența produce martiri și din sângele martirilor se nasc generații nouă, cari ridică și duc la izbândă stégul cădut și călcat în noroiu...“

„Poporul român are conștiința de rasă. Tăranul simplu și advocatul de la oraș, profesorul șovinist și diarul, popa de la țară și vlădica, toți sunt pătrunși de convingerea, că valorarea caracterului lor etnic o singură piedecă are: maghiarismul și că ei nu pot ajunge un viitor mai frumos, decât prăbușindu-se puterea aceea, ce se numesc stat maghiar!...

„Este falsă frasa ce se colportază, că trebuie să separăm poporul de conducătorii lui, să dăm poporului toate favorurile posibile. — ér pe agitatori să-i ducem pe șafod. Cine sunt agitatorii? Români vor striga ca veștii creștini: Duceți-ne și pe noi! Și noi ne ținem de densii! — Tesa acésta este o frasă fără nici un temei și ne mirăm că ministrul președinte Tisza, care ar trebui să se pricepă la asemenea lucruri, își formulază politica sa de naționalitate în astfel de tесе.

„Dăcă așa-dér există conștiința de rasă sănătoșă și dăcă acésta conștiință pentru noi este cât se pôte de nefavorabilă, — problema noastră nu pôte să fie recriminația și amenințările cu mâinile în sin, ci acțiunea și munca serioșă...“

D-l Gyárfás, pe cât este de explicit în premisele sale, pe atât este de șubred în concluziuni, căci în definitiv și el tot la crearea statului mare și puternic maghiar concludere.

Pentru a face concluziunile bătrânului Mocsary — tinerul Gyárfás încă n'are curagiul. Îi va veni însă pôte cu etatea și experiența.

Războiul ruso-japoneș.

Telegrame mai nouă din Cifu dau amănunte despre esplodarea torpilorului rusesc, ce a sosit acolo, trimis fiind anume cu sciri importante despre situația Port-Arthurului. Căpitanul vasului a trimis la Petersburg lungi telegrame șifrate.

Între aceste telegrame, două sunt adresate Țarului de cătră generalul Stössel.

În telegrama cu data de 28 Octombrie, Stössel spune, că la 25 Octombrie Japoneseii au bombardat foarte violent forturile și șanțurile rusesci de la nord și nord-est. A două di ei au făcut un atac asupra șanțurilor și a unui fort de la frontul de nord, însă șrapnelele artileriei garnisoniei li-au imprăsciat rezerva, și atacul fu respins. Rușii au pierdut 1 ofiter și vre-o 70 soldați uciși, 8 ofiteri și 400 soldați răniți. Căpitanul de geniu Saharov a murit de tifos.

Telegrama datată 3 Noembrie dăce: Rugăm pe Dumnezeu să țină pe M. Vóstră (Țarul), pe cele două țarine și pe țareviul. Bucuria noastră e cu atât mai mare, cu cât am respins toate atacurile, ce de 9 zile s'au dat contra noastră. Astfel sărbătorim noi aniversarea urcării pe tron a Țarului, aceeași di în care inimizii noștri sărbătoreau aniversarea lui Mikado și în care s'au fost jurat, că vor lua cetatea. Dumnezeu cu noi!“

„Novoje Vremja“ publică scrisoarea subcolonelului Busarov din Port-Arthur adresată familiei sale. Etă ce dăce în scrisoarea acésta: „Ađi părăsesc spitalul, ca să-mi reocup éráșii locul. Nu sciu dăcă voi rămănu în viață, căci foarte mulți ofiteri cad în luptă. Rănilile mă amenință. Nervii ne sunt colossal încordați și toți suntem grozav de obosiți. Ne bucurăm ca copiii când avem vr'un moment de liniște. Câți amici și camaradi s'au prăpădit! În momentul acesta se aude dinspre muntele de aur un mars funebur: înmormânteză pe oficerii căduți. Viața își cere dreptul ei, și ași vré ca măcar odată să vé mai véd. Se va întâmpla óre acésta? Rănilile mi-s'au vindecate, mă dóre însă o cóstă

frântă și tot așa mă dóre și inima răniată. Dumnezeu, cât de mult dorim toți liniștea și pacea binecuvântată.“

După o telegramă din Londra, raportul telegrafic ce l'a trimis Stössel Țarului prin intermedierea consulului rusesc din Cifu, prezentă situațiunea Port-Arthurului în colorii mai puțin favorabile decât echipagiul vasului „Rastoropni“. Port-Arthurul ar fi ajuns la limita posibilității de rezistență. Garnisona nu mai are munițiuni suficiente. Provisiunile sunt peșfirsite. De la începutul asediului au murit în Port-Arthur 30,000 soldați și 10,000 alți locuitori.

După o telegramă din Cifu, Stössel ar fi anunțat Țarului, că cel mult 20 de zile s'ar mai pute susține.

SCRIRILE DILEI.

— 6 (19) Noembrie.

La adunarea „status“-ului catolic au fost chemați 204 membri (68 din cler și 136 mireni). S'au prezentat 91 (39 din cler și 52 mireni). Episcopul Mailath în discursul său de deschidere a accentuat necesitatea conservării caracterului confesional al școlilor, necesitatea iubirei și armoniei între confesiuni, vestedind tonul lipsit de spiritul evangelic în care este redactat memorandumul protestanților. În cursul primei sesiuni s'a provocat discuție în jurul chestiunii „aprobării fundațiilor din partea guvernului“. Deputatul Gabriel Ugron susține, că guvernul violéază autonomia, când își arógă dreptul aprobării. „Numai regele ca suprem patron — a dis Ugron — are dreptul maiestatic de a supraveghia administrarea și întreținerea fundațiilor. Atăta și nimic mai mult“. În chestiunea acésta Ugron vede ingerența unei secte cu colorit politic, care aruncă sămînța discordiei între biserică și stat. (Strigăte: Spune-i pe nume!) Secta acésta este francmasoneria, care în Franța, a dus în luptă statul contra bisericeii și de acolo s'a generalizat acésta luptă în totă Europa. În Franța secta acésta a isbutit să introducă aprobarea ministrului de resort pentru cutare fundațiune catolică. Tot așa vré și la noi guvernul. „Status“-ul este persoană morală și are dreptul să-și câștige avere fără amestecul guvernului“. Ugron a făcut propunerea, ca „status“-ul să raporteze guvernului ca organ al supremului patron și de acum înainte despre fundațiunile ce se fac, pentru a lua notă și a controla, însă să nu mai cêră aprobarea lui. — Propunerea s'a primit.

Inmormântarea lui Andrei Buntou, al marelui binefăcător al școlilor noastre centrale române din Brașov, va avé loc — precum am amintit deja — mâne, Duminecă d. a. la órele 2. În sediința sa de eri Eforia școlară a decis, ca regrettatul defunct să fie înmormântat cu mare pompă. Cortegiul funebur având în frunte elevii școlilor centrale românești și mușica completă orășenescă se va forma la locuința réposatului, va traversa Strada

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Plante cari se hrănesc cu carne.

De G. Coșbuc.

— Fine. —

Dér este altă plantă, care mi-se pare mie și mai nostimă în felul cum prinde insectele. Acésta se numesc pe latinesce *Drosera rotundifolia* și românește nu sciu să aibă nume*). Se găsește numai prin regiunea muntosă și e rară. Botanistul Grecescu a aflat-o numai pe Bărnaru-mic la isvórele riului Suceva. Acésta plantă e mai năltică și creșce pe fundul umed al mlăștinilor ce se svintă. Foile stau în chip de rozetă, lăvită de oămént, ca și ale fóiei grase. Din mijlocul foilor es cótore, cam de-o palmă de lungi, la vîrf cu flori albe cari se deschid numai pe mare căldură, câte 2—3 césuri pe di. Foile au un picior lung de vr'o 3—4 degete; ele sunt rotunde și puțin scobite la mijloc ca o albie. Pe fața de d'asupra ele au nisce

*) Botanistul Porcius dăce, că prin părțile nordice ale Ardealului s'ar fi numind Roua cerului, dér mi-se pare, că acest nume e tradus din nemțesce Sonnentau (Roua-sórelui).

perii roșii cari la mijlocul foii sunt mici, ér spre marginea ei se fac tot mai lungi, și fie-care are în vîrf un cap roșu, așa că fóia țu-se pare ó'ar fi plină de ace cu gămălie implantate întrinsa. Aceste gămălii roșii sunt tot-déuna înconjurate de un suc fără colóre, așa că strălucesc ca nisce diamante, de țu-se pare, că e rouă. Sucul nu e nici rouă, nici miere, ci un fluid cleios ce-l scot gămăliile. Pe fóie găsești mai tot-déuna resturi de aripi de insecte, de picioare de musculițe, rămășițe pe cari planta nu le-a putut mistui.

Acum ascultați cu ce dibăcie își prinde insectele. Când vr'o biată musculiță, atrasă de roșéța gămăliilor și de fluidul acela scilpitor, se așeză pe fóie ca să sugă păruța miere, s'a șfirșit cu ea dintr'acea clipită. Perișorii aceia cu gămălii o prind între ei și n'o mai lasă. Cum își întinde caracatița picioarele ei și apucă animalul, așa fac perișorii. Capetele lor se fac dintr'odată roșii întunecate, par-că ar simți mânie, și scot din ele sucule cleios în mare cantitate și tóte se mișcă de-odată ca electrisate plecându-se pe partea unde e insecta, ca și când ar dăce tóte de-odată: Prindeți-o! Firișórele se încovóie spre fóie ca degetele mânei spre

palmă, strîngénd insecta; cele mai învecinate s'aplecă și ele; s'aplecă spre pradă chiar și cele mai depărtate, tóte sărind într'ajutor, din tóte părțile, cât pot ajunge și nu trec trei secunde și insecta e prinsă ca de-o sută de mâni și e trasă la mijlocul foii, în albie, și acolo móre încată în sucule adunat de la tóte firișórele. După două-trei zile nu mai găsești în insectă decât părțile cari nu se pot mistui. Părțile moi au fost mistuite și supte de plantă. Lucrul se întâmplă așa: Sucul pe care-l scot gămăliile după ce-au prins insecta, conține o materie care e asemeni șcurilor din stomacul animalelor, au puterea de a disolva carnea, o prefac într'un lichid, care începe a circula prin plantă, hrănind-o ca sângele pe animal. Până nu sug tot lichidul din albia foii, firișórele rămân tot plecate cu gămăliile spre fóie. Apoi se îndrepteză, ca să prindă altă insectă. Până nu mistuiesc hrana prinsă, nu pot prinde alta pe aceeași regiune a foii; o insectă nou venită pôte scăpa decí, căci firișórele nu o prind, fiind ocupate cu mistuirea. Însă o pot prinde pe altă regiune a foii, căci numai pe-o jumătate a foii stau firișórele plecate pe timpul mistuirii, pe cea-altă jumătate stau drepte.

Prin urmare ele pot face într'aceiași clipită două prădi, la dreapta și la stînga foii. Când arunci fărimituri de carne de-odată în 4—5 puncte ale foii, firișórele se mișcă parc'ar fi nebune, când spre-o parte, când spre alta, voind să fie și colo și colo asupra prăzii și e frumos să veđi ce joc jócă, zăpăcitele de ele.

Lucrul cel mai vrednic de băgare în séma este, că firișórele cunosc carnea, și nu le poți păcăli. Bine înțeles ele prind nu numai insecte, ci și carne, pe care li-o arunc, bucățelele de albuș de ou copt, sânge încheșat etc. Dér când le arunci nisip bună-óra, ori un mototol de hârtie, ori lemn, sare, ori alt-ceva ce nu e de hrană pentru ele, firișórele furioșe se reped într'adevăr și acum să prindă pradă, însă abia „o miróse“ și repede se întorc la loc, îndreptându-se, și nu mai vréu să scie nimic de ce e pe fóie.

Botaniștii au făcut încercări și dovedesc, că plantele acestea, când le hrănesc regulat cu carne, se fac mai grase, mai puternice și produc sămînța mai mare. Când nu le dai carne de loc, pier. Prin urmare carnea pentru ele nu e numai o variație de mîncare, ci hrana lor unică.

Prundului, Gröverul, va trece prin fața școlilor, apoi de-alungul Stradei Catarinei ajungând la biserica Sf. Nicolae. În biserică se va celebra prohodul, ér cântările funebrele vor fi executate de corul mixt al bisericii Sf. Nicolae. Discursul funebrel va fi rostit de către părintele Dr. V. Saftu, presidentul Eforiei, în numele Eforiei școlare și al comitetului parochial de la biserica Sf. Nicolae, al cărei prim episcop a fost regretatul Buntoiu.

In loc de cununii peritóre pe mormentul regretatului Nicolae de Sustai au dăruit: d-l Petru Pop jude de tribunal în pensie 30 cor. pentru masa studenților din Blășii, ér d-l Ioan Sabadeanu tot pentru masa studenților din Blășii 24 cor. și pentru masa studenților din Brașov 24 corone.

Proiectul de lege cu privire la școlile particulare din România, la care se lucrează deja în ministerul român de instrucțiune și jare va fi prezentat în viitoare sesiune a camerelor române va conține între altele și următoarele dispozițiuni: Certificatele liberate de aceste școli să aibă aceeași valoare ca și certificatele școlilor publice. Profesorii institutelor particulare vor fi însă numiți de ministeriu și numirea lor va fi publicată în „Monitorul oficial”. La acordarea de autorizațiuni pentru deschiderea astor fel de școli se va procedea cu cea mai mare rigóre. Statul va percepe de la frecvența acestor școli o taxă.

Bétranul Toma pentru sêraci. Amintit, că diarul „E-k” a lansat un apel către public pentru a contribui la speșele înormentării tinerului Toma, nenorocitul erou al dramei din Clușiu. La apelul diarului maghiar au răspuns câți-va inși contribuind cu totul suma de 9 cor. Bétranul Toma a înapoiat redacției suma acésta, spunând, că tatăl are datoria a-și înormenta fiul și afară de aceea ei nu e așa sêrac, căci are proprietate în comitatul Hunedórei. Suma de 9 corone redacția a predat-o primăriei din Clușiu, ca să o împartă conform dorinței lui Toma, sêracilor.

Accident mortal. La fabrica de cement a lui „Angele, Hock, Kugler & Paul” din Brașov, s'a întâmplat ér un accident mortal. Anghel Bucur Moașă lucrător în etate de 19 ani, originar din Dêrste deschidând ușa rezervorului, unde se adună praful de cement, probabil se se înalță, a alunecat și a căzut în rezervor, unde s'a nădușit. Făcându-se cercetare s'a constatat, că numai negrija proprie a fost cauza la acest accident.

Escrocherie sub masca națională. E aprópe o lună de când s'a ivit pe la Brașov și prin Arad, un tiner elegant din regat. Spunea că e impresariul unei trupe de 9 studenți din România, conservatoriu, cari voese să cutriere și să cunoscă Ardealul și Banatul, dând concerte pretutindeni în calea lor. El isbutise să-și vîndă înainte bilete și să se cam mai ducă cu paratele adunate. — Acum ni-se scrie din Clușiu, că Sâmbata trecută bătă la ușa publicului de acolo, un tiner tot în aceeași uestiune. De astă-dată însă a pãțit-o. Prutașii din Clușiu au prins de veste de cazul din Arad, și au luat la refec peimprearul, care avea însemnat în carnet numele unor fruntași din Arad. Pe urmă s'a spus verde acestuia, că e bănuít în înțepinderea lui, și i-a refusat ori-ce sprijin prealabil. Impresarul a mai încercat multe de tóte, dovedindu-se fórte flegmatic ori cu ce era apucat, dér în acea zi s'a sters fără urmă. Avisăm publicul român, să se ferescă de astfel de exploatare ai sentimentului nostru de dragoste pentru cei din tãră.

Cununii. Teodor Iacoban locotenent în regimentul 51 de infanterie, și Leontine, s'au căsătorit. Iacobeni — Sibiu 19 Nov. n. 1904.

— Cand. adv. Aurel Rusu și Elena Górgy căsătoriți. Șeulia de Câmpie — Râmnicul de Câmpie 1904 luna Noemvrie.

In urma ninsorilor mari, ce au venit pe neașteptate, mulți lucrători trebuiesc să înceteze cu ocupațiunea lor, au rămas pe drumuri. Astfel poliția din Sibiu a trebuit să ia măsuri de urgență din cauza necesității a trimite ér și alături de ei și supa aprópe 100 lucrători la vechiul lor în număróse comune din comitatul Maramureșului.

Sciri mărunte din România. În urma ninsorilor mari, ce continuă în România, dispoziția agrară a fost închisă cu excepție de ér.

— Scirea colportată de unele diare, că guvernul român ar intenționa să contracteze un împrumut intern de 40 milioane

în vederea înarmărilor propuse, se desminte din sorginte oficiósa.

— Postul deputat Gr. Em. Grădișteanu, refugiat în străinătate a fost osândit ér de către tribunalul din Bucuresci pentru falsificări de polițe la 4 ani închisóre.

Baile eforiei școlilor române din localitate, Mercuri în 23, Joi în 24 și Vineri în 25 Noemvrie st. n. a. c. vor fi închise.

Concertul reuniunii sásesci de cântări (Liedertafel-Männergesangverein) va avé loc astăzi, 19 Noemvrie în sala cea mare a „Redutei”, sub conducerea d-lui mǎestru de coruri Paul Richter. Program variat. Inceputul la órele 8.

Semínțe de pădure. Ministrul r. u. de agricultură a compus un tablou despre semínțele de pădure oferite de proprietarii de păduri pentru vândare. Tabloul acesta se póte consulta în cancelaria camerei de comerț din Brașov.

Concertul muzicii orașului. Mǎne, Duminecă în 20 l. c. n. va concerta muzica orașului în otelul Europa cu următorul program: 1) Soldatenleben de Schmelting, 2) Uvertură din Wilhelm Tell de Rossini, 3) „Szülófdem” pentru violină (d-l Kroupa) de M. Hauser, 4) Die Schmie-de de Blon. 5) Kol nidre de M. Bruch cu solo de violoncello și harfă, 6) Amintiri de peste Olt de Elinescu, 7) Potpuri din opereta „Frühlingsluft” de I. Strauss, 9) Sirenenzauber vals de Waldteufel și 10) Roland marș de Warra. Inceputul la órele 8 sêra. Intrarea 60 b.

Avis. Mǎne de la órele 1—9 sêra va fi deschisă în cetate din cauza repausului dominec numai farmacia „La speranța” a d-lui F. Jekelius.

Alegerile de întregire în comitate. La alegerile de întregire pentru congregațiunea comitatului Hunedóra, cari s'au terminat sêptemána acésta, au reușit cu totul 47 membri români, dintre cari 16 Români din 8 cercuri au figurat pe liste oficiale. Restul de 31 au fost aleși cu liste curat românesci — și anume în cercurile Băița, Romos, Baia-de-Criș și Orăștie. În cercurile Brad și Dobra lista Românilor a cădut cu 2-3 voturi față de lista oficială, precum se dice din cauză că Români s'au încreșut prea mult în reușita lor și deci n'ar fi lucrat în deajuns.

Alegerile de întregire comitatense pentru comitatul Aradului s'au terminat în 17 l. c. n., alegându-se cu totul 150 membri congregaționali. Români au pus candidați în tóte cercurile românesci. Resultatul față de trecut a fost favorabil înmulțindu-se numărul membrilor congregaționali. Din rezultatele cunoscute până acuma reiese, că în 17 cercuri au reușit a-și 42 membri români naționaliști.

La alegerile congregaționale pentru comitatul Sibiului au reușit în cele 3 cercuri electorale ale Sibiului candidații comitetului cercual sásesc. În Avrig a reușit d-l Ioan Candrea ér în Boița d-l Ioan Cloaje. Celelalte rezultate încă nu se cunosc.

Viscole mari cu zăpadă în România.

Éri și alaltăeri s'au deslănțuit asupra întregii Români puternice viscole de zăpadă cari au cauzat mari stricácioni în comunicațiunea căilor ferate. Din Brăila se anunță, că trenul de persoane 123 a rămas înzăpedit între stațiunile Muftiu și Urleșca. Călătorii rēmași pe drumuri au fost transportați cu un tren auxiliar la Brăila. Vre o 60 de lucrători au fost dirigați la fața locului.

Din Constanța se telegrafiază, că în decursul zilei de ér n'a sosit nici un tren în gară. Rețeaua telegrafică și telefonică a fost distrusă în întreg districtul. În urma puternicului viscol din noaptea spre Vineri număróse case au fost desvãlitate și urlóiele au fost date jos. Marea e fórte agitată și aruncă mari valuri, cari au inundat magazinele din port cauzând mari daune. Din cauza furtunii echipagiul vaporului grecesc „Andreas” a fost necesitat a arunca în mare 160 boi pentru a salva vaporul de peire. Cu tóte aceste sunt puține speranțe de scãpare. Popora-

țiunea din Constanța era cuprinsă de o mare panică, deoarece se lățise vestea că și vaporul „Principesa Maria” s'ar fisecufundat. În decursul zilei de ér a sosit însă vestea, că vaporul român a fost adus în singuranță în portul de la Caharca. Piloții spun, că n'au mai pomenit așa o furtună. Vaporul „Constanța” de asemenea a suferit mari stricácioni, până a putut fi adus în siguranță în port. Pagubele, cauzate în districtul Constanței sunt ífórte mari.

Din Galați se telegrafiază, că furtuna deslănțuită alaltăeri continuă. Comunicațiunea între Brăila-Galați și Tulcea e întreruptă. Două trenuri s'au înzăpedit între stațiunile Barboși și Serbești. Multe case au fost desvãlitate. În comuna Independența s'au pierdut 100 bucăți de vite, ér multe au înghețat.

Prefectul districtului a telegrafiat ministrului de interne, că portul Sulina e inundat. În urma furtunii s'au împreunat marea și Dunărea cu lacul de lângă Sulina și valurile înfuriate au inundat tot ce le-a stat în cale. Apele au nimicit tóte întăriturile executate pe maluri. O catastrofă e iminentă. Partea ostică a orașului e inundată, apele au ajuns o înălțime de 1 m. și jum. Numéroși soldați și lucrători trimiși la fața locului lucrează din rēspun-ter, ca să scape avutul ómenilor. O ultimă depeșă anunță, că apele au început să se retragă.

În districtul Ilfov viscolul a cauzat de asemenea mari pagube. Numérose sate stau sub zăpadă. Comunicațiunea e întreruptă pe următoarele linii: Bucuresci-Constanța, Galați-Barboși, Ciulnița-Slobozia, Buzău-Barboși-Galați, Galați-Beresci, Galați-Teucuiu, Faurei-Fetești și Ciulnița-Călărași.

Convocare

Despărțământul Blășii al reuniunii învățătorilor români aparținători reuniunii învățătorilor gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, își va ține adunarea în sensul §-lui 21 „statute” și al §-lui 9 „Regulament” în Obreja, Duminecă în 27 Noemvrie n. a. c. órele 8 a. m. în școala română gr. cat.

La care se invită cu tóta căldura toți membrii fondatori, ordinari și ajutători, domni preoți în calitate de directori precum și toți cari doresc binele și înaintarea învățământului nostru național.

Program: 1. Asistarea în corpore la s. liturgie. 2. Deschiderea ședinței prin președinte. 3. Apel nominal. 4. Cetirea și verificarea procesului verbal din adunarea precedentă. 5. Incassarea taxelor noué și vechi. 6. Raportul casarului. 7. Raportul bibliotecarului. 8. Raportul comisiei examinátore în persoanele d-lor Crucian Simu și Demetriu Ban (prot. ședinței 22 Nov. 1903 pct. 10), pentru progresul aflat în școalele române gr. cat. din tract cu ocașiunea esamenelor de primăvară a. c., care la ședința de primăvară n'au s'au putut face. 9. Disertațiune de d-l George Bărbuleț. 10. Alegerea celor trei comisii de câte 2 membri (prot. șed. 22 Nov. 1903 pct. 9) a) Pentru censurarea minuțioasă a disertațiunii, b) Pentru censurarea raportului casarului. c) Pentru examinarea raportului bibliotecarului. Le stă în voie d-lor membri de a lua parte la tóte comisuniile de sub a b și c. 11. Raportul comisunilor de sub a b și c. 12. Designarea locului unde se va ține adunarea de primăvară. 14. Eventuale propuneri. 15. Închiderea ședinței.

Tür, 12 Noemvrie 1904.

Georgiu Făgărășian,
președinte.

Bibliografie.

„Lucafărul” n-rul 21 (15 Novembre) a apărut cu următorul sumar: 1) Despărțire (poesie) de O. Goga. 2) Lupte (schită) de Maria Cuntan. 3) Călătorii în Grecia I. de George Murnu. 4) În bătrânul codru (poesie) de Al. A. Naum. 5) Premiul Lucafărului: III. Din traiul nostru de * * 6) Tragedia omului (traducere după Madách) de O. Goga. 7. La Veronica Micle de M. Cuntan. 8) Cronică și notițe etc. Din partea redacției se anunță că d-l Octavian Goga redactorul responsabil plecând la Berlin, de acum înainte tóte scrisorile ce privesc redacția să se adreseze: Redacția „Lucafărul” Budapesta IV Zöldfa utca 7. Abonamentul (se plătesce înainte!) pe un an

12 corone, pe 1/2 an 6 cor. Pentru învățători, preoți sêraci, studenți (numai plătind pe un an întreg) 7 cor.

ULTIME SCIRI.

Ședință turbulentă. Amânarea dietei.

Budapesta, 19 Noemvrie. Éri sêra — după ședința secretă ce a cerut-o opozițiunea și care s'a și ținut — redeschidându-se ședința publică, s'a ridicat ministrul președinte Tisza și cu voce vibrátore și pasionată a declarat, că s'a umplut cupa și majoritatea trebuie să hotărască, deoarece „națiunea” nu mai póte privi cum se degradază și necinstesce vađa parlamentului.

Atunci s'a ridicat de-odată întréga tabără guvernamentală, urlând mai mult decât strigând: *la vot! să votăm!* S'a pus adecă la vot moțiunea prezentată de Daniel privitóre la revisuirea provisorică a regulamentului camerei.

Opoziția a isbucnit în strigăte furióse și a provocat un sgomot infernal, fluerând, sbierând, lovind în pupitre și cu picioarele în podini.

Președintele Perczel palid la față se ridică în mijlocul sgomotului asurzitor și ținând în mână moțiunea lui Daniel enunță, că majoritatea, care stă în picioare, a primit-o.

În momentul acesta deputatul Rakosi V. a sărit la președinte, i-a smuls din mână propunerea și a sfirțicat-o. Atunci cei din opoziție au aruncat asupra scaunului presidențial tot ce aveau în mână, ér deputatul Justh a ridicat un scaun și l'a aruncat spre președinte, pe care era p'aci să-l lovescă. Urmarea a fost o încãerare în tótă forma între deputați.

Contele Tisza a scos atunci o hârtie ce o avea în buzunar și a predat-o președintelui Perczel, care în mijlocul tumultului celui mare și abia fiind audít de cei de lângă el, a enunțat, că sesiunea dietei este amânată pe timp nedeterminat prin rescript regesc.

După acésta președintele, ministri și majoritatea au început să pãrăsescă sala. Opoziția a rămas înderét și a făcut o manifestație ne mai pomenită până acuma în incinta parlamentului. La apelul contelui Aladar Zichy au jurat cu toții, că vor rămâne până la sfirșit credincioși cauzei sfinte naționale și vor continua lupta. A vorbit și Kossuth cu mare însuflețire și manifestația s'a sfirșit prin intonarea cântecului lui Kossuth.

Sighetul Maramureșului, 18 Nov. În congregația comitatului Maramureș ținuță astăzi, s'a pus la ordinea zilei propunerea de a se trimite ministrului Berzeviczy felicitări pentru cunoscutul său proiect. Dr. Ioan Mihalyi, protofiscul comitatului și vicarul gr. cat. Titu Budu, au combătut propunerea. Membrii români prezenți, afară de doi funcționari și un preot (rușine!), au votat contra proiectului, rămânând însă în minoritate. Corespondență urmée.

Petersburg, 19 Noemvrie. Consiliul de stat, presidiat de Țarul ar fi hotărít a imputernici pe Stössel să se retragă cu 8000 ómeni pe peninsula Liaotesan, după-ce va fi nimicuit mai întâi tóte forturile, docurile și vasele de rēboi.

Fetele îmbétránite dobândesc o înfățisare umerică, decât se cultivă cu renunțul lapte de castraveți veritabil englezesc și nevătémator al lui C. Balasa. Acest cosmetic necomparabil depărtéază după vre-o câte-va zile din față sbirciturile, încreșiturile, sgrăbunțele, pistruiile și petele de ficat. O sticlă 2 cor. Săpun de castraveți veritabil engl. 1 cor. Podră 1 cor. 20 bani. Se capéta la farmacia. Trimeteri cu posta face farmacistul C. Balassa. A se feri de imitație.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșiana.
Redactor responsabil Traian H. Pop.

Câștigul principal în cas favorabil 1.000,000 Coróne. (Un Milion Cor.)

Losuri pentru tragerea din 24 și 25 Noemvrie a

XV LOTERII DE CLASSĂ

se capătă la firma

Brașov **MIHALOVITS & NUSSBÄCHER** Brașov cât timp va ține provizia losurilor.

Costul unui los de clasa I. este $\left\{ \begin{array}{l} \frac{1}{1} \\ \frac{1}{2} \\ \frac{1}{4} \\ \frac{1}{8} \end{array} \right\}$ La trimeri cu posta se socotesc și porto.

coróne	12.—	6.—	3.—	1.50
Lei noi	12.80	6.40	3.20	1.60

Concurs.

Pentru ocuparea postului de practicant la institutul de credit și economii „Grănițerul“ în H.-Dobra, se publică concurs.

Salar anual Cor. 1000.—

Cei ce doresc a reflecta la acest post, au să-și înainteze rugărilor până cel mult în 2 Decembrie a. c. st. n., să documenteze că au absolvat școala comercială și că posedă limba română, maghiară și germana în vorbire și scriere. Cei cu praxă de bancă vor fi preferiți. — Alesul are să-și ocupe postul în 15 Decembrie n. a. c.

H.-Dobra, la 12 Novem. 1904.

2—2.1589.

Directiunea.

Se se ceară

în interesul propriu totdeauna

Veritabila

Cafeaua Kneipp de maltă a lui Kathreiner

numai în pachete cu marca de apărare „Parochul Kneipp“ și numele Kathreiner, ferindu-ne cu îngrijire de-a primi ori-ce fel de imitațiuni de mai puțină valoare.

Nr. 2832—1904.

PUBLICAȚIUNE.

Casele moștenitorilor după Nicolae Mocanu situate în Brassó cetate, strada castelului Nr. 50—52 induse în cărțile funduare ale orașului Brassó, 31 și 32 Nr. Top. 4896, 4897, 4898 4899, se vor vinde la licitație, publică orală, seu prin oferte, Joi în 24 Novembrie 1904. s. n. la 9 ore a. m. în cancelaria oficiului orfanal strada Porți Nr. 63,

Oferte în scris timbrate cu una cor. și provădate cu vadiu de 5% după suma oferită se vor primi până în 24 Novembrie 1904 la orele 2 a. m. de către conducătorul oficiului orfanal orașenesc. Tot acolo se poate vedea și condițiunile licitației și a vândărei.

Brassó. Din ședința oficiului orfanal orașenesc ținută în 28 Oct. 1904.

3—3,1549.

Nr. 9223—1904.

Concurs.

La postul de oficial orașenesc devenit vacant prin mórtea fostului oficial de cl. III-a Mihail Hartmann, se deschide concurs sub condițiunile de mai jos:

Postul e împreunat cu salariu anual de 1200 cor.; bani pentru quartir 300 cor. și 5 quinquenale decâte 100 cor.

Concurenții au de a dovedi:

1) Etatea. 2) Viața morală. 3) Studiile isprăvite. 4) Că au satisfăcut datorințelor militare seu că au fost dispensați de aceste. 5) Aplicațiunea de până acum. 6) Că posed limba maghiară germană și română în vorbă și scris.

Mai departe, că la provocarea magistratului orașenesc respectivul e capace de a depune la cassa orașenescă o cautiune corăspundătoare salariului de pe un an.

În sensul §-lui 111 al statutelor organizătoare orașenesci nu se per-

mite respectivului oficial a se ocupa cu industria, seu a fi membru intern seu extern la vre-o asociațiune de afaceri, în general a se ocupa cu ore-ce afacere în urma căreia ar dereni dependent de ore cine în afară de oficiu.

Terminul de concurs durază până la 25 Noemvrie 1904.

Petițiunile de concurs ce vor sosi mai târziu de termin, nu se iau în considerare.

Brassó, în 23 Octomvrie 1904.

Dr. Frideric Jekel,
vice-comite.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

La măcelăria lui

Vasilie Oltean

Têrgul cailor nr. 13. (colțul Valea lată) se află de vândare

Un Klgr. de carne de berbec cu 24 cr.

" " " " " porc " 52 "

" " " " " bou " 44 "

în totă ziua prospătă.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Podoba cea mai frumoasă a femeii este un bust frumos!

Apa KÄTHE pentru sîn.

Mijloc senzațional, scutit prin lege, pentru a dobîndi un bust frumos, cu efect miraculos. Apa Käthe se folosește numai pe din afară, de aceia e potrivită pentru ori-ce constituție corporală. Apa Käthe pentru sîn este de felit vegetabil, și nevătămătoare.

Prețul unei sticle 4 fl. cu instrucție. Se trimite sub discrețiune cu rambursă prin Mdm KÄTHE MENZEL, Wien XVIII, Schulgasse 3, I. Stock, Türe 78 6—6.1495.

Contra tusei, regușeli și catarului are efect mai bun

Bombóne Pemete ale lui RÉTHY,

se observă că la cumpărare se se ceară espres Bombóne Réthy, de ore-ce sunt multe imitații rele.

Un carton 60 bani.

Se cumpărăm numai Réthy Pemete Bombóne.

11—12.1517.

Liferant al Curții Ces. și reg.

M. Neumann

Wien, I. Kärntnerstrasse 19.

Costume de băieți de școlă . . . Cor. 10	Costume de fetițe . . . Cor. 16
Costume de băieți matrosi " 12	Jachete bord de fetițe . . . " 16
Jachetă bord " 16	Jachete de fetițe " 20
Saco de băieți pentru patinat " 20	Saco de fetițe pentru patinat " 20

La comande se se arâte etatea.

Catalóge ilustrate gratis.

Comande din provincie cu ramburs.

Ce nu convine, se restituie bani.

1528,5—12.

CUI ÎI PLACE

o față delicată și curată, fără pistrii o piele môle și un teint trandafiriu? Acela se se spele în fie-care și cu renumitul săpun medicinal

Bergmann's „Lilienmilchseife“

(Marca: 2 minerl.)

de la Bergmann & Co. în Dresden și Tetschen a/E.

Se capătă bucată cu 80 bani,

în farmaciile:
VICTOR ROTH la „Ursu“,
FR STENNER la „Leu“,
JUL. HORNUNG la „Arap“,
TEUTSCH & TARTLER drog.
farmacia W. LINGNER,
J. B. MIRSELBACHER sen.

în Brașov;

în Sighișora.

Norocul la GAEDICKE este colosal.

15 Milioane coróne am plătit în scurt timp,

Premia cea mare 600,000 Coróne cu nr. 62551

400000 Cor. cu nr. 11119	100000 Cor. cu nr. 42758
400000 " " " 28916	100000 " " " 49878
400000 " " " 33464	100000 " " " 87991
70000 " " " 60912	60000 " " " 78863
60000 " " " 17357	60000 " " " 82528
60000 " " " 97263	30000 " " " 6920
30000 " " " 38691	30000 " " " 90964

La XV loterie de classă reg. ung. se vor sorta érá-și 110,000 losuri 55000 cu câștiguri, între cari câștiguri principale

Un Milion coróne {1.000,000 cor.} Fiecare al doilea los câștigă.

Sortirea clasei prime deja în 24 și 25 Noemvrie 1904.

Prețul losurilor: întreci Cor. 12.— jumătăți Cor. 6.— pătrariu Cor. 3.— optimi Cor. 1.50 bani.

Se trimite pe lângă rambursă, seu trimeri prețului înainte. Planuri oficiale gratuite. Checuri postale pentru trimeri banilor fără porto primesc clienții mei gratis și franco.

Rugăm a se face comandele cât mai curând.

A. GAEDICKE BUDAPEST, Kossuth Lajos uteza 11 sz. cea mai norocóasă colectură din Ungaria